

Οι βασικές έννοιες της Ορολογίας ύστερα από 50 χρόνια –
Από τη Διεθνή Σύσταση ISO/R 1087:1969 στο Διεθνές Πρότυπο ISO 1087:2019

Κώστας Βαλεοντής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

ISO/R 1087:1969	ΕΛΟΤ 561:1982	ISO 1087:1990 <hr/> ISO 1087-1:2000	ΕΛΟΤ 561-1:2006	ISO/R 1087:2019	ΕΛΟΤ 561:2025
<p>individual object, particular object, individual</p> <p>Any phenomenon of the outer or inner world which is observed (or can be observed) by a man at a given moment.</p> <p>Examples: Socrates as a living person capable of being touched; this tree in our garden; a given spot on this tree; that physical or psychic pain which I feel at the moment; this perception or mental image.</p>	<p>Ιδιαίτερο αντικείμενο</p> <p>είναι κάθε φαινόμενο του εξωτερικού ή του εσωτερικού κόσμου που παρατηρείται (ή που μπορεί να παρατηρηθεί) από ένα άτομο μια ορισμένη στιγμή.</p> <p>Παραδείγματα:</p> <p>Ο Σωκράτης ως άτομο που μπορεί να το αγγίξει κάποιος· αυτό το συγκεκριμένο δέντρο στον κήπο μας· το πέσιμο αυτού του δέντρου· ο σωματικός ή ψυχικός πόνος που αισθάνομαι αυτή τη στιγμή· αυτή η αντίληψη ή φανταστική εικόνα.</p>	<p>object</p> <p>Any part of the perceivable or conceivable world.</p> <p>NOTE - Objects may also be material (e.g. engine) or immaterial (e.g. magnetism)</p> <hr/> <p>object</p> <p>anything perceivable or conceivable</p> <p>NOTE Objects may be material (e.g. an engine, a sheet of paper, a diamond), immaterial (e.g. conversion ratio, a project plan) or imagined (e.g. a unicorn).</p>	<p>αντικείμενο</p> <p>κάθε τι αντιληπτό μέσω των αισθήσεων ή συλληπτό μέσω του νου</p> <p>ΣΗΜΕΙΩΣΗ Τα αντικείμενα μπορούν να είναι υλικά (π.χ. μια μηχανή, ένα φύλλο χαρτί, ένα διαμάντι), άυλα (π.χ. ένα επιτόκιο, ένα σχέδιο μελέτης) ή φανταστικά (π.χ. ένας κένταρος).</p>	<p>object</p> <p>anything perceivable or conceivable</p> <p>Note 1 to entry: Objects can be material (e.g. 'engine', 'sheet of paper', 'diamond'), immaterial (e.g. 'conversion ratio', 'project plan') or imagined (e.g. 'unicorn', 'scientific hypothesis').</p>	<p>αντικείμενο</p> <p>κάθε τι αντιληπτό μέσω των αισθήσεων ή συλληπτό μέσω του νου</p> <p>Σημείωση 1: Τα αντικείμενα μπορούν να είναι υλικά (π.χ. 'μηχανή', 'φύλλο χαρτί', 'διαμάντι'), άυλα (π.χ. 'λόγος μετατροπής', 'σχέδιο έργου') ή φανταστικά (π.χ. 'μονόκερος', 'επιστημονική υπόθεση').</p>
<p>property</p> <p>(Χρησιμοποιείται ο όρος, αλλά δεν ορίζεται η έννοια στη Σύσταση)</p>	<p>ιδιότητα</p> <p>(Χρησιμοποιείται ο όρος, αλλά δεν ορίζεται η έννοια στο Πρότυπο)</p>	<p>property</p> <p>(Χρησιμοποιείται ο όρος, αλλά δεν ορίζεται η έννοια στο Πρότυπο)</p>	<p>ιδιότητα</p> <p>(Χρησιμοποιείται ο όρος, αλλά δεν ορίζεται η έννοια στο Πρότυπο)</p>	<p>property</p> <p>feature of an <i>object</i></p> <p>EXAMPLE 1 'Being made of wood' as a property of a given 'table'.</p> <p>EXAMPLE 2 'Belonging to person A' as a property of a given 'pet'.</p> <p>EXAMPLE 3 'Having been formulated by Einstein' as a property of the equation 'E = mc²'.</p> <p>EXAMPLE 4 'Being compassionate' as a property of a given 'person'.</p> <p>EXAMPLE 5 'Having a given cable' as a property of a given 'computer mouse'.</p> <p>Note 1 to entry: One or more objects can have the same property.</p>	<p>ιδιότητα</p> <p>γνώρισμα ενός <i>αντικειμένου</i></p> <p>ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1 Το ότι 'είναι από ξύλο' ως ιδιότητα ενός δεδομένου 'τραπέζιού'.</p> <p>ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 2 Το ότι 'ανήκει στο πρόσωπο Α' ως ιδιότητα ενός δεδομένου 'κατοικιδίου'.</p> <p>ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 3 Το ότι 'έχει διατυπωθεί από τον Αϊνστάιν' ως ιδιότητα της εξίσωσης 'E = mc²'.</p> <p>ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 4 Το ότι 'είναι συμπονετικό' ως ιδιότητα δεδομένου 'προσώπου'.</p> <p>ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 5 Το ότι 'έχει δεδομένο καλώδιο' ως ιδιότητα δεδομένου 'ποντικιού υπολογιστή'.</p> <p>Σημείωση 1: Ένα ή περισσότερα αντικείμενα μπορούν να έχουν την ίδια ιδιότητα.</p>

ISO/R 1087:1969	ΕΛΟΤ 561:1982	ISO 1087:1990 ISO 1087-1:2000	ΕΛΟΤ 561-1:2006	ISO/R 1087:2019	ΕΛΟΤ 561:2025
<p>characteristic (of a concept)</p> <p>Any of the properties that constitute a concept.</p> <p>Example: Among of the characteristics of the concept "tree" are reproductiveness, a woody trunk, and ramification at a certain height.</p>	<p>χαρακτηριστικό μιας έννοιας καθεμιά από τις ιδιότητες που συναποτελούν την έννοια</p> <p>Παράδειγμα: Η αναπαραγωγικότητα, ο ξυλώδης κορμός και η διακλάδωση σε ορισμένο ύψος είναι χαρακτηριστικά της έννοιας «δένδρο».</p>	<p>characteristic</p> <p>Mental representation of a property of an object serving to form and delimit its concept</p> <p>Example: One of the characteristics of the concept "fish" is: "having fins".</p> <hr/> <p>characteristic</p> <p>abstraction of a property of an object or of a set of objects</p> <p>NOTE Characteristics are used for describing concepts.</p>	<p>χαρακτηριστικό</p> <p>αφαίρεση (νοητική) μιας ιδιότητας ενός αντικειμένου ή ενός συνόλου αντικειμένων</p> <p>ΣΗΜΕΙΩΣΗ Τα χαρακτηριστικά χρησιμοποιούνται για την περιγραφή των εννοιών.</p>	<p>characteristic</p> <p>abstraction of a <i>property</i></p> <p>EXAMPLE 1 'Having a cable for connecting with a computer' as a characteristic of the concept 'cord mouse'.</p> <p>Note 1 to entry: Characteristics are used for describing <i>concepts</i>.</p>	<p>χαρακτηριστικό</p> <p>νοητική αφαίρεση μιας ιδιότητας</p> <p>ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Το 'έχει καλώδιο για να συνδέεται με υπολογιστή' ως χαρακτηριστικό της έννοιας 'ποντίκι με καλώδιο'.</p> <p>Σημείωση 1: Τα χαρακτηριστικά χρησιμοποιούνται για την περιγραφή των <i>εννοιών</i>.</p>
<p>intrinsic characteristic, inherent characteristic</p> <p>A characteristic referring to an object in itself, not in its relation to another.</p> <p>Examples : Shape; size; material; colour.</p>	<p>ενδογενές χαρακτηριστικό, σύμφυτο χαρακτηριστικό μιας έννοιας</p> <p>χαρακτηριστικό που αναφέρεται σ' αυτή την ίδια την έννοια και όχι στη σχέση της με άλλη έννοια</p> <p>Παραδείγματα: σχήμα, μέγεθος, υλικό, χρώμα.</p>	<p>(Στις επόμενες εκδόσεις, όπου διαχωρίστηκε το χαρακτηριστικό της έννοιας από την ιδιότητα του αντικειμένου, δεν χρησιμοποιείται ο όρος, αλλά και δεν ορίζεται σχετική έννοια.</p> <p>Θα μπορούσε όμως να διατηρηθεί η έννοια αφού οριστεί ενδογενής ιδιότητα.)</p>	-	-	-
<p>extrinsic characteristic</p> <p>A characteristic belonging to an object only in its relations to another.</p> <p>Frequently occurring types of extrinsic characteristics are the characteristics of origin and of purpose.</p> <p>Examples : The discoverer, inventor, or describer of an object, its producer or supplier, the place of its production, its mode of manufacture.</p>	<p>εξωγενές χαρακτηριστικό μιας έννοιας</p> <p>χαρακτηριστικό της που αναφέρεται στις σχέσεις της με άλλες έννοιες.</p> <p>Συχνοί τύποι εξωγενών χαρακτηριστικών είναι τα χαρακτηριστικά προελεύσεως και τα χαρακτηριστικά προορισμού</p> <p>Παραδείγματα: εφευρέτης, παραγωγός, προμηθευτής, τόπος παραγωγής, τρόπος κατασκευής.</p>	<p>(Στις επόμενες εκδόσεις, όπου διαχωρίστηκε το χαρακτηριστικό της έννοιας από την ιδιότητα του αντικειμένου, δεν χρησιμοποιείται ο όρος, αλλά και δεν ορίζεται σχετική έννοια.</p> <p>Θα μπορούσε όμως να διατηρηθεί η έννοια αφού οριστεί εξωγενής ιδιότητα.)</p>	-	-	-

ISO/R 1087:1969	ΕΛΟΤ 561:1982	ISO 1087:1990 ISO 1087-1:2000	ΕΛΟΤ 561-1:2006	ISO/R 1087:2019	ΕΛΟΤ 561:2025
<p>type of characteristic (Δεν ορίζεται στη Σύσταση).</p>	<p>τύπος χαρακτηριστικού (Δεν ορίζεται στο Πρότυπο).</p>	<p>type of characteristic Any category of characteristics used as a criterion for the establishment of a generic System of concepts. Examples : 1 Characteristics: being red, black, white, blue Type of characteristic : colour 2 Characteristics: colour, material, shape Type of characteristic: external aspect</p> <hr/> <p>type of characteristics category of characteristics which serves as the criterion of subdivision when establishing concept systems</p> <p>NOTE The type of characteristics <u>colour</u> embraces characteristics <u>being red, blue, green</u>, etc. The type of characteristics <u>material</u> embraces characteristics <u>made of wood, metal</u>, etc.</p>	<p>τύπος χαρακτηριστικού κατηγορία χαρακτηριστικού που εξυπηρετεί ως κριτήριο υποδιαίρεσης κατά τη δημιουργία συστημάτων εννοιών</p> <p>ΣΗΜΕΙΩΣΗ Ο τύπος χαρακτηριστικού <u>χρώμα</u> συμπεριλαμβάνει τα χαρακτηριστικά : το να είναι (ένα αντικείμενο) κόκκινο, μπλε, πράσινο κτλ. Ο τύπος χαρακτηριστικού <u>υλικό</u> συμπεριλαμβάνει τα χαρακτηριστικά: <u>το να είναι (ένα αντικείμενο) από ξύλο, από μέταλλο κτλ.</u></p>	<p>type of characteristic category of <i>characteristics</i> that are grouped for the purposes of terminological analysis</p> <p>EXAMPLE 1 For the <i>concept</i> 'safety sign' according to ISO 3864-1:2011, 3.12, 'geometric shape' is a type of characteristic. It includes <i>characteristics</i> such as 'circle' and 'square'.</p> <p>EXAMPLE 2 For the <i>concept</i> 'computer mouse', 'computer connection' is a type of characteristic. It includes <i>characteristics</i> such as 'having a cable' and 'using wireless technology'.</p>	<p>τύπος χαρακτηριστικού κατηγορία χαρακτηριστικών που ομαδοποιούνται για τους σκοπούς της ορολογικής ανάλυσης</p> <p>ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1 Για την <i>έννοια</i> 'σήμα ασφαλείας' σύμφωνα με το ISO 3864-1:2011, 3.12, το 'γεωμετρικό σχήμα' είναι τύπος χαρακτηριστικού που περιλαμβάνει <i>χαρακτηριστικά</i> όπως 'κύκλος' και 'τετράγωνο'.</p> <p>ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 2 Για την <i>έννοια</i> 'ποντίκι υπολογιστή', η 'σύνδεση με υπολογιστή' είναι τύπος χαρακτηριστικού που περιλαμβάνει <i>χαρακτηριστικά</i> όπως 'έχει καλώδιο' και 'χρησιμοποιεί ασυρματική τεχνολογία'.</p>
<p>essential characteristic (Δεν ορίζεται στη Σύσταση).</p>	<p>ουσιώδες χαρακτηριστικό (Δεν ορίζεται στο Πρότυπο).</p>	<p>essential characteristic (Δεν ορίζεται στο Πρότυπο).</p> <hr/> <p>essential characteristic essential characteristic which is indispensable to understanding a concept</p>	<p>ουσιώδες χαρακτηριστικό χαρακτηριστικό που είναι απαραίτητο για την κατανόηση μιας <i>έννοιας</i></p> <p>ΣΗΜΕΙΩΣΗ Ένα χαρακτηριστικό που δεν είναι ουσιώδες λέγεται επουσιώδες χαρακτηριστικό.</p>	<p>essential characteristic <i>characteristic</i> of a <i>concept</i> that is indispensable to understand that concept</p> <p>non-essential characteristic <i>characteristic</i> of a <i>concept</i> that is not indispensable to understand that concept</p> <p>EXAMPLE For defining the <i>concept</i> 'traffic light', the colour 'red', 'green' or 'amber' is an <i>essential characteristic</i>, while for defining the <i>concept</i> 'computer mouse', the colour (e.g. 'ivory', 'blue' or 'red') is a non-essential characteristic..</p>	<p>ουσιώδες χαρακτηριστικό <i>χαρακτηριστικό</i> που είναι απαραίτητο για την κατανόηση μιας <i>έννοιας</i></p> <p>επουσιώδες χαρακτηριστικό <i>χαρακτηριστικό</i> που δεν είναι απαραίτητο για την κατανόηση της <i>έννοιας</i></p> <p>ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Για τον ορισμό της <i>έννοιας</i> 'φωτεινός σηματοδότης της τροχαίας', το χρώμα 'κόκκινο', 'πράσινο' ή 'πορτοκαλί' είναι <i>ουσιώδες χαρακτηριστικό</i>, ενώ για τον ορισμό της <i>έννοιας</i> 'ποντίκι υπολογιστή', το χρώμα (π.χ. 'μαύρο', 'μπλε' ή 'κόκκινο') είναι <i>επουσιώδες χαρακτηριστικό</i>.</p>

ISO/R 1087:1969	ΕΛΟΤ 561:1982	ISO 1087:1990 <hr/> ISO 1087-1:2000	ΕΛΟΤ 561-1:2006	ISO/R 1087:2019	ΕΛΟΤ 561:2025
delimiting characteristic (Δεν ορίζεται στη Σύσταση).	διακριτικό χαρακτηριστικό (Δεν ορίζεται στο Πρότυπο).	essential characteristic (Δεν ορίζεται στο Πρότυπο). <hr/> delimiting characteristic essential characteristic used for distinguishing a concept from related concepts NOTE The delimiting characteristic <u>support for the back</u> may be used for distinguishing the concepts 'stool' and 'chair'.	διακριτικό χαρακτηριστικό ουσιώδες χαρακτηριστικό που χρησιμοποιείται για να διακρίνεται μια έννοια από άλλες έννοιες που σχετίζονται με αυτήν ΣΗΜΕΙΩΣΗ Το διακριτικό χαρακτηριστικό <u>στήριγμα για την πλάτη</u> (ερείσινωτον) μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να διακριθούν οι έννοιες «σκαμνί» και «καρέκλα».	delimiting characteristic <i>essential characteristic</i> used for distinguishing a <i>concept</i> from related concepts EXAMPLE The delimiting characteristic 'support for the back' may be used for distinguishing the <i>concepts</i> 'stool' and 'chair'.	διακριτικό χαρακτηριστικό <i>ουσιώδες χαρακτηριστικό</i> που χρησιμοποιείται για να διακρίνεται μια έννοια από άλλες έννοιες που σχετίζονται με αυτήν Σημείωση 1: Το διακριτικό χαρακτηριστικό 'στήριγμα για την πλάτη' ('ερείσινωτον') μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να διακριθούν οι έννοιες 'σκαμνί' και 'καρέκλα'.
field (of knowledge), subject (field) A specialized sphere of the activity of human mind. Examples: A branch of science, the technique of a particular profession.	πεδίο γνώσεως μία εξειδικευμένη περιοχή της δραστηριότητας του ανθρώπινου πνεύματος. Παραδείγματα: Η τεχνική ενός ειδικού επαγγέλματος· ένας επιστημονικός κλάδος.	subject field Section of human knowledge, the border lines of which are defined from a purpose-related point of view. NOTE - In terminology science and its practical applications the subject field is determined through the establishment of systems of concepts. <hr/> subject field domain field of special knowledge NOTE The borderlines of a subject field are defined from a purpose-related point of view.	θεματικό πεδίο τομέας πεδίο ειδικής γνώσης ΣΗΜΕΙΩΣΗ Τα σύνορα ενός θεματικού πεδίου καθορίζονται σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό.	domain subject field field of special knowledge Note 1 to entry: The borderlines and the granularity of a domain are determined from a purpose-related point of view. If a domain is subdivided, the result is again a domain. Ορίστηκε, όμως, και το subject area of interest or expertise	θεματικό πεδίο τομέας πεδίο ειδικής γνώσης Σημείωση 1: Τα όρια και ο βαθμός λεπτομέρειας ενός θεματικού πεδίου καθορίζονται σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό. θέμα περιοχή ενδιαφέροντος ή εμπειρογνώσις
concept Any unit of thought, generally expressed by a term, a letter symbol or by any other symbol. Concepts may be the mental representation not only of beings or things (as expressed by nouns), but, in a wider sense, also of qualities (as	έννοια είναι κάθε αυτοτελές στοιχείο σκέψεως που εκφράζεται γενικά με έναν όρο, με ένα γραμματοσύμβολο ή με οποιοδήποτε άλλο σύμβολο. Μια έννοια μπορεί να είναι η νοητική αντιπροσώπηση όχι μόνο ενός όντος ή ενός πράγμα-	concept A unit of thought constituted through abstraction on the basis of properties common to a set of objects. NOTE - Concepts are not bound to particular languages. They are, however, influenced by the social or cultural background.		concept unit of knowledge created by a unique combination of <i>characteristics</i> Note 1 to entry: Concepts are not necessarily bound to particular <i>natural languages</i> . They are, however, influenced by the social	έννοια μονάδα γνώσης που δημιουργείται από έναν μοναδικό συνδυασμό <i>χαρακτηριστικών</i> Σημείωση 1: Οι έννοιες δεν συνδέονται κατ' ανάγκην με συγκεκριμένες <i>φυσικές γλώσσες</i> . Επηρεάζονται, όμως, από το κοινωνικό ή πολιτισμικό πλαίσιο

ISO/R 1087:1969	ΕΛΟΤ 561:1982	ISO 1087:1990 <hr/> ISO 1087-1:2000	ΕΛΟΤ 561-1:2006	ISO/R 1087:2019	ΕΛΟΤ 561:2025
<p>expressed by adjectives or nouns), of actions (as expressed by verbs or nouns), and even of locations, situations or relations (as expressed by adverbs, prepositions, conjunctions or nouns).</p> <p>A concept may represent only one individual object (1) or - by "abstraction" - comprise all individuals having certain characteristics (3) in common.</p> <p>Furthermore a concept may arise from the combination of other concepts, even without regard to reality. The number of concepts (represented by terms) which may be combined to form a new concept (term) is limited by the fact that in a proposition a concept can only be either subject or predicate, but not comprise both.</p> <p>Examples : The concepts expressed by the terms <i>Socrates, Greece; man, hammer, cross-pane hammer; round, roundness, magnetic permeability; to revolve, revolution, number of revolutions per unit of time; space, force, square root; above, in front of while; centaur, Neptune</i> (the planet, as already known by calculation before its discovery), <i>ekasilicon</i> (i.e. the chemical element predicted by Mendeleef in his periodic classification, afterwards named <i>Germanium</i>).</p>	<p>τος (όπως εκφράζεται με ουσιαστικά), αλλά και αντιπροσωπεύει μια ιδιότητα όπως εκφράζεται με επίθετα ή ουσιαστικά, μιας ενέργειας (όπως εκφράζεται με ρήματα ή ουσιαστικά) ή ακόμα και μιας θέσεως, καταστάσεως ή σχέσεως (όπως εκφράζονται με επιρρήματα, προθέσεις, συνδέσμους ή ουσιαστικά).</p> <p>Μια έννοια μπορεί να αντιπροσωπεύει μόνο ένα ιδιαίτερο αντικείμενο ή – με αφαίρεση – να συμπεριλαμβάνει όλα τα ιδιαίτερα αντικείμενα που έχουν ορισμένα κοινά χαρακτηριστικά.</p> <p>Επιπλέον, μια έννοια μπορεί να προκύψει από τον συνδυασμό άλλων εννοιών ακόμη και χωρίς αναφορά στην πραγματικότητα. Ο αριθμός των εννοιών (που εκφράζονται με όρους) οι οποίοι μπορούν να συνδυαστούν για το σχηματισμό μιας νέας έννοιας (όρου) περιορίζεται από το γεγονός ότι σε μια πρόταση μια έννοια μπορεί να είναι μόνο υποκείμενο ή μόνο κατηγορημα όχι όμως και τα δύο.</p> <p>Παραδείγματα: Οι έννοιες που εκφράζονται με τους όρους Σωκράτης, Ελλάδα, άνθρωπος, σφυρί, αερόσφυρα, στρογγυλός, στρογγυλότητα, μαγνητική διαπερατότητα, περιστρέφομαι, περιστροφή, αριθμός περιστροφών ανά μονάδα χρόνου, χώρος, δύναμη, τετραγωνική ρίζα, πάνω, μπροστά, ενώ κένταυρος, Ποσειδώνας (ο πλανήτης, όπως ήταν κιάλας γνωστός από αστρονομικούς υπολογισμούς πριν ακόμα ανακαλυφθεί), εκαπυρίπιο (δηλαδή το χημικό στοιχείο που πρόβλεψε ο Μεντελέγιεφ στον περιοδικό πίνακα και το οποίο αργότερα ονομάστηκε Γερμάνιο).</p>	<p>concept</p> <p>unit of knowledge created by a unique combination of characteristics</p> <p>NOTE Concepts are not necessarily bound to particular languages. They are, however, influenced by the social or cultural background which often leads to different categorizations.</p>	<p>έννοια</p> <p>μονάδα γνώσης που δημιουργείται από ένα μοναδικό συνδυασμό χαρακτηριστικών</p> <p>ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1 Παραδείγματα εννοιών: «πλανήτης», «Κρόνος», «πύργος», «Λευκός Πύργος».</p> <p>ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2 Οι έννοιες δεν συνδέονται κατ' ανάγκην με συγκεκριμένες γλώσσες. Επηρεάζονται, όμως, από το κοινωνικό ή πολιτισμικό υπόβαθρο το οποίο συχνά οδηγεί σε διαφορετικές κατηγοριοποιήσεις.</p>	<p>or cultural background which often leads to different categorizations.</p> <p>Note 2 to entry: This is the concept 'concept' as used and designated by the term "concept" in <i>terminology work</i>. It is a very different concept from that designated by other domains such as industrial automation or marketing.</p>	<p>το οποίο οδηγεί συχνά σε διαφορετικές κατηγοριοποιήσεις.</p>

ISO/R 1087:1969	ΕΛΟΤ 561:1982	ISO 1087:1990 ISO 1087-1:2000	ΕΛΟΤ 561-1:2006	ISO/R 1087:2019	ΕΛΟΤ 561:2025
<p>individual concept (Δεν ορίζεται 'ατομική έννοια' στη Σύσταση, ούτε χρησιμοποιείται όρος)</p>	<p>ατομική έννοια (Δεν ορίζεται 'ατομική έννοια' στο Πρότυπο, ούτε χρησιμοποιείται όρος)</p>	<p>individual concept (Δεν ορίζεται στο Πρότυπο).</p> <hr/> <p>individual concept concept which corresponds to only one object</p> <p>NOTE 1 Examples of individual concepts are 'Saturn', 'the Eiffel Tower'.</p> <p>NOTE 2 Individual concepts are usually represented by appellations.</p>	<p>ατομική έννοια έννοια που αντιστοιχεί σε ένα και μόνο αντικείμενο</p> <p>ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1 Παραδείγματα ατομικών εννοιών: «Κρόνος», «Λευκός Πύργος».</p> <p>ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2 Οι ατομικές έννοιες παριστάνονται, συνήθως, με ονόματα.</p>	<p>individual concept <i>concept</i> that corresponds to a unique <i>object</i></p> <p>EXAMPLE 'Saturn', 'Eiffel Tower', 'Moon', 'serial number FRHR603928', '2016 Nobel Prize in Physics'.</p> <p>Note 1 to entry: Individual concepts are represented by <i>proper names</i>.</p>	<p>ατομική έννοια <i>έννοια</i> που αντιστοιχεί σε ένα και μόνο <i>αντικείμενο</i></p> <p>ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 'Κρόνος', 'Λευκός Πύργος', 'Σελήνη' 'σειριακός αριθμός FRHR603928', 'Νόμπελ φυσικής 2016'.</p> <p>Σημείωση 1: Οι ατομικές έννοιες παριστάνονται με <i>κύρια ονόματα</i>.</p>
<p>name (Δεν ορίζεται κατασήμανση 'ατομικής έννοιας' στη Σύσταση, ούτε χρησιμοποιείται όρος)</p>	<p>όνομα (Δεν ορίζεται κατασήμανση 'ατομικής έννοιας' στο Πρότυπο, ούτε χρησιμοποιείται όρος)</p>	<p>name designation of an object by a linguistic expression</p> <hr/> <p>appellation name verbal designation of an individual concept</p>	<p>όνομα κατονομασία λεκτική κατασήμανση μιας ατομικής έννοιας</p>	<p>proper name <i>designation</i> that represents an <i>individual concept</i></p> <p>EXAMPLE "International Organization for Standardization", "IBM®"2), "British Isles", "United Nations".</p> <p>appellation <i>term</i> that is applied to a group of <i>objects</i> whose relevant <i>properties</i> are identical</p> <p>EXAMPLE "Nokia 7 Plus®" (mobile phone), "Adobe® Acrobat® X Pro" (software), "Road King®".</p>	<p>κύριο όνομα <i>κατασήμανση</i> που παριστάνει <i>ατομική έννοια</i></p> <p>ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ «Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης», «IBM®¹», «Ηνωμένα Έθνη».</p> <p>ονομασία <i>όρος</i> που εφαρμόζεται σε μια ομάδα <i>αντικειμένων</i> των οποίων οι σχετικές <i>ιδιότητες</i> ταυτίζονται</p> <p>ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ «Nokia 7 Plus®» (κινητό τηλέφωνο), «Adobe® Acrobat® X Pro» (λογισμικό)².</p>

¹ Το κύριο όνομα IBM® είναι εμπορικό σήμα της εταιρείας International Business Machines Corporation. Η πληροφορία αυτή δίνεται για διευκόλυνση των χρηστών του παρόντος εγγράφου και όχι για προώθηση της εν λόγω εταιρείας.

² Η ονομασία Nokia 7 Plus® είναι εμπορικό σήμα της εταιρείας Nokia Corporation, Η ονομασία Adobe® Acrobat® X Pro είναι εμπορικό σήμα της εταιρείας Adobe Systems. Η πληροφορία αυτή δίνεται για διευκόλυνση των χρηστών του παρόντος εγγράφου και όχι για προώθηση των κατονομαζόμενων προϊόντων.

ISO/R 1087:1969	ΕΛΟΤ 561:1982	ISO 1087:1990 ISO 1087-1:2000	ΕΛΟΤ 561-1:2006	ISO/R 1087:2019	ΕΛΟΤ 561:2025
<p>general concept (Δεν ορίζεται 'γενική έννοια' στη Σύσταση, ούτε χρησιμοποιείται όρος)</p>	<p>γενική έννοια (Δεν ορίζεται 'γενική έννοια' στο Πρότυπο, ούτε χρησιμοποιείται όρος)</p>	<p>general concept (Δεν ορίζεται στο Πρότυπο).</p> <hr/> <p>general concept concept which corresponds to two or more objects which form a group by reason of common properties</p> <p>NOTE Examples of general concepts are 'planet', 'tower'.</p>	<p>γενική έννοια έννοια που αντιστοιχεί σε δύο ή περισσότερα αντικείμενα τα οποία αποτελούν ομάδα λόγω κοινών ιδιοτήτων</p> <p>ΣΗΜΕΙΩΣΗ Παραδείγματα γενικών εννοιών: «πλανήτης», «πύργος».</p>	<p>general concept <i>concept</i> that corresponds to a potentially unlimited number of <i>objects</i> which form a group by reason of shared <i>properties</i></p> <p>EXAMPLE 'planet', 'tower', 'Nobel Prize in Physics', 'moon'.</p> <p>Note 1 to entry: For a general concept it is essential that a number of corresponding objects greater than 1 can be perceived or conceived of. For example 'spaceship' has been a general concept before such a material object existed, at the time when there existed only 1 such object, and later, when there existed several such objects.</p>	<p>γενική έννοια <i>έννοια</i> που αντιστοιχεί σε δυνητικά απεριόριστο αριθμό <i>αντικειμένων</i> τα οποία αποτελούν ομάδα λόγω κοινών <i>ιδιοτήτων</i></p> <p>ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 'πλανήτης', 'πύργος', 'σειριακός αριθμός', 'Νόμπελ φυσικής'.</p> <p>Σημείωση 1: Είναι ουσιώδες για μια γενική έννοια το ότι με αυτήν μπορούν να αντιστοιχιστούν περισσότερα από 1 αντιληπτά ή συλληπτά αντικείμενα. Για παράδειγμα, η έννοια 'διαστημόπλοιο' ήταν γενική έννοια πριν υπάρξει ένα τέτοιο υλικό αντικείμενο, όταν υπήρχε μόνο 1, αλλά και αργότερα όταν υπήρξαν περισσότερα.</p>
<p>connotation, intension (of a concept) The aggregate of all characteristics which constitute a concept.</p>	<p>βάθος [ένταση] μιας έννοιας είναι το σύνολο όλων των χαρακτηριστικών που αποτελούν την έννοια.</p>	<p>intension set of <i>characteristics</i> that make up a concept</p> <hr/> <p>intension set of <i>characteristics</i> which makes up the concept</p>	<p>βάθος ένταση σύνολο χαρακτηριστικών που συνιστούν την έννοια</p>	<p>intension set of <i>characteristics</i> that make up a concept</p>	<p>βάθος ένταση σύνολο <i>χαρακτηριστικών</i> που συναποτελούν μια <i>έννοια</i></p>
<p>genus (of...) Concept a is a "genus" of a concept b, if b possesses the same characteristics as a, and one or more additional characteristics. Example : The concept "tree" is a genus of the concept "apple-tree".</p>	<p>γένος Η έννοια A είναι γένος της έννοιας B, αν η έννοια B έχει τα ίδια χαρακτηριστικά με την έννοια A και ένα ή περισσότερα πρόσθετα χαρακτηριστικά. Παράδειγμα: Η έννοια «δέντρο» είναι γένος της έννοιας «μηλιά»</p>	<p>generic concept (deprecated term: genus) Superordinate concept in a generic relation NOTE - "Genus" is to be applied only to objects, and not concepts</p> <hr/> <p>generic concept concept in a generic relation having the narrower intension</p>	<p>γένια έννοια έννοια γένος γένος <i>έννοια</i> σε μια <i>ειδογονική σχέση</i>) η οποία έχει το μικρότερο βάθος</p>	<p>generic concept <i>concept</i> in a <i>generic relation</i> that has the narrower <i>intension</i> EXAMPLE In relation to 'electronic signature', 'signature' is a generic concept.</p>	<p>γένια έννοια έννοια γένος γένος <i>έννοια</i> σε μια <i>ειδογονική σχέση</i> η οποία έχει το μικρότερο βάθος ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Σε σχέση με την 'ηλεκτρονική υπογραφή', η 'υπογραφή' είναι γένια έννοια.</p>

ISO/R 1087:1969	ΕΛΟΤ 561:1982	ISO 1087:1990 ISO 1087-1:2000	ΕΛΟΤ 561-1:2006	ISO/R 1087:2019	ΕΛΟΤ 561:2025
<p>species (of...)</p> <p>Concept b is a species of concept a if a is a genus of b.</p> <p>Example : The concept “apple-tree” is a species of the concept “tree”.</p>	<p>είδος</p> <p>Η έννοια Β είναι είδος της έννοιας Α, αν η έννοια Α είναι γένος της έννοιας Β.</p> <p>Παράδειγμα: Η έννοια «μηλιά» είναι είδος της έννοιας «δέντρο»</p>	<p>specific concept (deprecated term : species) :</p> <p>Subordinate concept in a generic relation</p> <hr/> <p>specific concept</p> <p>concept in a generic relation having the broader intension</p>	<p>είδια έννοια έννοια είδος είδος</p> <p>υποτασσόμενη έννοια σε μια ειδογονική σχέση, η οποία έχει το μεγαλύτερο βάθος</p>	<p>specific concept</p> <p><i>concept</i> in a <i>generic relation</i> that has the broader <i>intension</i></p> <p>EXAMPLE In relation to ‘signature’, ‘electronic signature’ is a specific concept.</p>	<p>είδια έννοια έννοια είδος είδος</p> <p><i>έννοια</i> σε μια <i>ειδογονική σχέση</i> η οποία έχει το μεγαλύτερο βάθος</p> <p>ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Σε σχέση με την ‘υπογραφή’, η ‘ηλεκτρονική υπογραφή’ είναι είδια έννοια.</p>
<p>extension¹ (by resemblance), denotation</p> <p>The aggregate of all imaginable species of a concept, considered separately. Also the aggregate of all individual objects ever covered by that concept.</p> <p>The species considered must all have the same degree of abstraction.</p> <p>Example : The extension of the plant genus “fir-tree” comprises (in the light of the present knowledge) 30 species, among them e.g. “silver fir”, the “Nordmann fir” (of the Caucasus) and the “balsam fir” (of Canada).</p>	<p>πλάτος [έκταση] με βάση την ομοιότητα</p> <p>μιας έννοιας είναι το σύνολο των ειδών της έννοιας τα οποία μπορεί να σκεφτεί κάποιος, θεωρούμενων χωριστά, καθώς επίσης και το σύνολο των ιδιαίτερων αντικειμένων που αντιπροσωπεύει η έννοια.</p> <p>Όλα τα θεωρούμενα είδη πρέπει να έχουν το ίδιο βαθμό αφαιρέσεως.</p> <p>Παράδειγμα: Το πλάτος του φυτικού γένους «έλατο» συμπεριλαμβάνει, με βάση τις σημερινές γνώσεις, 30 είδη, ανάμεσα στα οποία είναι π.χ. η «ελάτη η κτενοειδής», η «πικέα η υψικάρηνος» και η «ελάτη η κεφαλληνιακή».</p>	<p>extension: Totality of all specific concepts included in a generic concept.</p> <p>NOTE - “Extension” is not to be used for the enumeration of partitive concepts.</p> <p>και</p> <p>class: Totality of all objects to which a concept refers.</p> <hr/> <p>extension</p> <p>totality of objects to which a concept corresponds</p>	<p>πλάτος έκταση</p> <p>το σύνολο όλων των αντικειμένων στα οποία αντιστοιχεί μια έννοια</p>	<p>extension</p> <p>set of all of the <i>objects</i> to which a <i>concept</i> corresponds</p>	<p>πλάτος έκταση</p> <p>το σύνολο όλων των αντικειμένων στα οποία αντιστοιχεί μια έννοια</p>
<p>extension² (by composition)</p> <p>The aggregate of all parts of a whole, considered separately.</p> <p>Example : All wheels of a gear, even when the latter is taken to pieces.</p>	<p>πλάτος [έκταση] με βάση τη σύνθεση</p> <p>είναι το σύνολο των μερών ενός όλου θεωρούμενων χωριστά.</p> <p>Παράδειγμα: Όλοι οι τροχοί ενός μηχανισμού μεταδόσεως κινήσεως, ακόμα και αν ο μηχανισμός αυτός αποσυναρμολογηθεί.</p>	<p>extension (by composition)</p> <p>(Στις επόμενες εκδόσεις δεν χρησιμοποιείται ο όρος, αλλά και δεν ορίζεται σχετική έννοια)</p> <hr/> <p>–</p>	–	–	–

ISO/R 1087:1969	ΕΛΟΤ 561:1982	ISO 1087:1990 ISO 1087-1:2000	ΕΛΟΤ 561-1:2006	ISO/R 1087:2019	ΕΛΟΤ 561:2025
<p>relation (between concepts)</p> <p>(Χρησιμοποιείται ο όρος, αλλά δεν ορίζεται η έννοια στη Σύσταση)</p>	<p>σχέση (μεταξύ εννοιών)</p> <p>(Χρησιμοποιείται ο όρος, αλλά δεν ορίζεται η έννοια στο Πρότυπο)</p>	<p>relation (between concepts)</p> <p>(Χρησιμοποιείται ο όρος, αλλά δεν ορίζεται η έννοια στο Πρότυπο)</p> <hr/> <p>relation (between concepts)</p> <p>(Χρησιμοποιείται ο όρος, αλλά δεν ορίζεται η έννοια στο Πρότυπο)</p>	<p>σχέση (μεταξύ εννοιών)</p> <p>(Χρησιμοποιείται ο όρος, αλλά δεν ορίζεται η έννοια στο Πρότυπο)</p>	<p>concept relation</p> <p>relation between <i>concepts</i></p>	<p>σχέση εννοιών</p> <p>σχέση μεταξύ <i>εννοιών</i></p>
<p>hierarchical relation</p> <p>(Δεν αναφέρεται στη Σύσταση)</p>	<p>ιεραρχική σχέση</p> <p>(Δεν αναφέρεται στο Πρότυπο)</p>	<p>hierarchical relation : Relation between concepts which is established by division of a Superordinate concept into subordinate concepts forming one or more levels, or by the reverse process.</p> <hr/> <p>hierarchical relation</p> <p>relation between two concepts which may be either a generic relation or a partitive relation</p>	<p>ιεραρχική σχέση</p> <p>σχέση μεταξύ δύο εννοιών βάσει της οποίας η μία εμφανίζεται σε υψηλότερη στάθμη³ και η άλλη σε χαμηλότερη</p> <p>ΣΗΜΕΙΩΣΗ Δύο βασικές ιεραρχικές σχέσεις είναι η ειδογονική σχέση ή σχέση γένους-είδους και η μεριστική σχέση ή σχέση όλου-μέρους.</p>	<p>hierarchical relation</p> <p>hierarchical concept relation</p> <p><i>generic relation or partitive relation</i></p>	<p>ιεραρχική σχέση</p> <p>ιεραρχική σχέση εννοιών</p> <p><i>ειδογονική σχέση</i> ή <i>μεριστική σχέση</i></p> <p>Σημείωση 1: Στην ιεραρχική σχέση μεταξύ δύο εννοιών η μία έννοια εμφανίζεται σε υψηλότερη ιεραρχική στάθμη και η άλλη σε χαμηλότερη.</p>

³ Ως **στάθμη** (ιεραρχική στάθμη) εδώ εννοούμε τη θέση σε μια κατακόρυφη κλίμακα διαβάθμισης (ιεραρχίας), στην οποία υπάρχει η κατεύθυνση από το χαμηλό στο υψηλό, ή από κάτω προς τα άνω, και η αντίθετή της.

ISO/R 1087:1969	ΕΛΟΤ 561:1982	ISO 1087:1990 ISO 1087-1:2000	ΕΛΟΤ 561-1:2006	ISO/R 1087:2019	ΕΛΟΤ 561:2025
<p>logical relation</p> <p>Logical relations are based on resemblance of the concepts. They produce typically a genus-species system.</p>	<p>λογική σχέση</p> <p>Οι λογικές σχέσεις βασίζονται στην ομοιότητα των εννοιών και παράγουν τυπικά ένα λογικό σύστημα εννοιών.</p>	<p>generic relation : Hierarchical relation which is based on the partial identity of the intensions of generic, specific and co-ordinate concepts.</p> <hr/> <p>generic relation genus-species relation</p> <p>relation between two concepts where the intension of one of the concepts includes that of the other concept and at least one additional delimiting characteristic</p> <p>NOTE A generic relation exists between the concepts 'word' and 'pronoun', 'vehicle' and 'car', 'person' and 'child'.</p>	<p>ειδογονική σχέση⁴ σχέση γένους-είδους</p> <p>ιεραρχική σχέση μεταξύ δύο εννοιών στην οποία το βάθος της υποτασσόμενης έννοιας περιλαμβάνει εκείνο της υπερτασσόμενης έννοιας και τουλάχιστον ένα επιπλέον διακριτικό χαρακτηριστικό⁵</p> <p>ΣΗΜΕΙΩΣΗ Σχέση γένους-είδους υπάρχει ανάμεσα στις έννοιες «λέξη» και «ρήμα», «όχημα» και «αυτοκίνητο», «άνθρωπος» και «παιδί».</p>	<p>generic relation generic concept relation genus-species relation</p> <p><i>concept relation</i> between a <i>generic concept</i> and a <i>specific concept</i> where the <i>intension</i> of the <i>specific concept</i> includes the intension of the <i>generic concept</i> plus at least one additional <i>delimiting characteristic</i></p> <p>EXAMPLE A generic relation exists between the <i>concepts</i> 'word' and 'noun', 'vehicle' and 'car', and 'person' and 'child'.</p> <p>Note 1 to entry: Outside the terminology community, "type-of relation" and "is-a relation" are also used instead of "generic relation".</p> <p>Note 2 to entry: In a generic relation the <i>subordinate concept</i> is a <i>specific concept</i> and the <i>superordinate concept</i> is a <i>generic concept</i>.</p>	<p>ειδογονική σχέση ειδογονική σχέση εννοιών σχέση γένους-είδους</p> <p><i>σχέση εννοιών</i> μεταξύ δύο εννοιών όπου το <i>βάθος</i> της μιας <i>έννοιας</i> περιλαμβάνει εκείνο της άλλης <i>έννοιας</i> και τουλάχιστον ένα επιπλέον <i>διακριτικό χαρακτηριστικό</i></p> <p>ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Ειδογονική σχέση υπάρχει ανάμεσα στις <i>έννοιες</i> 'λέξη' και 'ρήμα', 'όχημα' και 'αυτοκίνητο', 'άνθρωπος' και 'παιδί'.</p> <p>Σημείωση 1: Εκτός της κοινότητας της Ορολογίας, χρησιμοποιούνται επίσης η «σχέση: τύπος» (type-of relation) και η «σχέση: είναι» (is-a relation) αντί της «ειδογονικής σχέσης».</p> <p>Σημείωση 2: Σε μια ειδογονική σχέση η <i>υποτασσόμενη έννοια</i> είναι <i>είδια έννοια</i> και η <i>υπερτασσόμενη έννοια</i> είναι <i>γένια έννοια</i>.</p>
<p>ontological relation</p> <p>Ontological relations are based on the contiguity. i.e. on the contact - in space or time - of the individuals representing the concepts. The types of ontological systems most important in technology are the whole-and-part system and the development system (e.g. the genealogical table of an individual animal, of a product or of a language).</p>	<p>οντολογική σχέση</p> <p>Οι οντολογικές σχέσεις βασίζονται στη συνάφεια, δηλαδή στην επαφή – στο χώρο ή στο χρόνο – των ιδιαίτερων αντικειμένων που αντιπροσωπεύουν οι έννοιες και παράγουν οντολογικά συστήματα. Οι τύποι των οντολογικών συστημάτων που έχουν τη μεγαλύτερη σπουδαιότητα για την τεχνολογία είναι το μεριστικό σύστημα εννοιών και το εξελικτικό σύστημα εννοιών (π.χ. ο γενεαλογικός πίνακας ενός συγκεκριμένου ζώου ή το σύνολο των διαδοχικών μορφών ενός προϊόντος ή μιας γλώσσας είναι εξελικτικά συστήματα εννοιών.</p>	-	-	-	-

⁴ Παλαιότερα η σχέση αυτή λεγόταν **λογική σχέση** (= σχέση της λογικής), ενώ όλες οι άλλες σχέσεις λέγονταν **οντολογικές σχέσεις**.

⁵ Αυτό εδώ το **διακριτικό χαρακτηριστικό** είναι η «**ειδοποιός διαφορά**» της Λογικής, δηλαδή η **διαφορά** (προσθήκη ή παραλλαγή ουσιώδους χαρακτηριστικού) που από το **γένος** δημιουργεί (**ποιεί**) το είδος.

ISO/R 1087:1969	ΕΛΟΤ 561:1982	ISO 1087:1990 ISO 1087-1:2000	ΕΛΟΤ 561-1:2006	ISO/R 1087:2019	ΕΛΟΤ 561:2025
<p>partitive relation (Δεν αναφέρεται ο όρος στη Σύσταση, ενώ η έννοια αναφέρεται στις οντολογικές σχέσεις)</p>	<p>μεριστική σχέση (Δεν αναφέρεται ο όρος στο Πρότυπο, ενώ η έννοια αναφέρεται στις οντολογικές σχέσεις)</p>	<p>partitive relation Hierarchical relation in which the Superordinate concept refers to an Object as a whole and the subordinate concepts to Parts of it.</p> <hr/> <p>partitive relation part-whole relation relation between two concepts where one of the concepts constitutes the whole and the other concept a part of that whole</p> <p>NOTE A partitive relation exists between the concepts 'week' and 'day', 'molecule' and 'atom'.</p>	<p>μεριστική σχέση σχέση όλου-μέρους ιεραρχική σχέση μεταξύ δύο έννοιών στην οποία η υπερτασσόμενη έννοια αποτελεί το όλον ενώ η υποτασσόμενη έννοια μέρος του όλου</p> <p>ΣΗΜΕΙΩΣΗ Σχέση όλου-μέρους υπάρχει ανάμεσα στις έννοιες «εβδομάδα» και «ημέρα», «μόριο» και «άτομο».</p>	<p>partitive relation partitive concept relation part-whole relation part-of relation <i>concept relation</i> between a <i>comprehensive concept</i> and a <i>partitive concept</i> EXAMPLE A partitive relation exists between the <i>concepts</i> 'bicycle' and 'wheel', 'molecule' and 'atom'.</p>	<p>μεριστική σχέση μεριστική σχέση εννοιών σχέση όλου-μέρους <i>σχέση εννοιών</i> μεταξύ δύο εννοιών από τις οποίες η μία λαμβάνεται ως ένα όλον που συνίσταται από διάφορα μέρη και η άλλη λαμβάνεται ως ένα μέρος του όλου</p> <p>ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Μεριστική σχέση υπάρχει ανάμεσα στις <i>έννοιες</i> 'ποδήλατο' και 'ρόδα', 'μόριο' και 'άτομο'.</p>
<p>comprehensive concept (Στη Σύσταση αναφέρεται ως whole στη σχέση whole-and-part relation)</p>	<p>ολομερής έννοια (Στο Πρότυπο αναφέρεται ως όλον στη σχέση σχέση όλου-μέρους)</p>	<p>comprehensive concept superordinate concept in a partitive relation NOTE - "Whole" is to be applied only to objects and not concepts.</p> <hr/> <p>comprehensive concept concept in a partitive relation viewed as the whole</p>	<p>ολομερής έννοια έννοια όλον όλον υπερτασσόμενη έννοια σε μια μεριστική σχέση, η οποία λαμβάνεται ως το όλον</p>	<p>comprehensive concept concept in a partitive relation that is viewed as a whole consisting of various parts EXAMPLE In relation to 'pedal', 'bicycle' is a comprehensive concept. Note 1 to entry: A comprehensive concept is viewed as a whole consisting of parts, which are the corresponding partitive concepts.</p>	<p>ολομερής έννοια έννοια όλον όλον <i>έννοια</i> σε μια <i>μεριστική σχέση</i> η οποία λαμβάνεται ως το όλον που συνίσταται από διάφορα μέρη</p> <p>ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Σε σχέση με τη 'ρόδα', το 'ποδήλατο' είναι ολομερής έννοια.</p> <p>Σημείωση 1: Τα μέρη από τα οποία συνίσταται μια ολομερής έννοια είναι οι αντίστοιχες <i>επιμερείς έννοιες</i>.</p>
<p>partitive concept (Στη Σύσταση αναφέρεται ως part στη σχέση whole-and-part relation)</p>	<p>επιμερής έννοια (Στο Πρότυπο αναφέρεται ως μέρος στη σχέση σχέση όλου-μέρους)</p>	<p>partitive concept subordinate concept in a partitive relation NOTE - "Part" is to be applied only to objects and not concepts.</p> <hr/> <p>partitive concept concept in a partitive relation viewed as one of the parts making up the whole</p>	<p>επιμερής έννοια έννοια μέρος μέρος υποτασσόμενη έννοια σε μια μεριστική σχέση, η οποία λαμβάνεται ως ένα από τα μέρη που συναποτελούν το όλον</p>	<p>partitive concept concept in a partitive relation that is viewed as a part of a whole EXAMPLE In relation to 'bicycle', 'pedal' is a partitive concept. Note 1 to entry: The partitive concept is viewed as one of the parts constituting the whole of a comprehensive concept.</p>	<p>επιμερής έννοια έννοια μέρος μέρος <i>έννοια</i> σε μια <i>μεριστική σχέση</i> η οποία λαμβάνεται ως μέρος του όλου</p> <p>ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Σε σχέση με το 'ποδήλατο', η 'ρόδα' είναι επιμερής έννοια.</p> <p>Σημείωση 1: Η επιμερής έννοια λαμβάνεται ως ένα από τα μέρη από τα οποία συνίσταται μια <i>ολομερής έννοια</i>.</p>

ISO/R 1087:1969	ΕΛΟΤ 561:1982	ISO 1087:1990 ISO 1087-1:2000	ΕΛΟΤ 561-1:2006	ISO/R 1087:2019	ΕΛΟΤ 561:2025
associative relation, pragmatic relation (Δεν αναφέρεται στη Σύσταση)	συσχετική σχέση, πραγματολογική σχέση (Δεν αναφέρεται στο Πρότυπο)	pragmatic relation Relation between concepts which can be established on the basis of thematic connections. associative relation pragmatic relation relation between two concepts having a non-hierarchical thematic connection by virtue of experience NOTE An associative relation exists between the concepts 'education' and 'teaching', 'baking' and 'oven'.	συσχετική σχέση πραγματολογική σχέση σχέση μεταξύ δύο έννοιών που έχουν θεματική σύνδεση μη ιεραρχική ΣΗΜΕΙΩΣΗ Συσχετική σχέση υπάρχει ανάμεσα στις έννοιες «εκπαίδευση» και «διδασκαλία», «ψήσιμο» και «φούρνος».	associative relation associative concept relation pragmatic relation non-hierarchical <i>concept relation</i> EXAMPLE An associative relation exists between the <i>concepts</i> 'education' and 'teaching'.	συσχετική σχέση πραγματολογική σχέση μη ιεραρχική <i>σχέση εννοιών</i> ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Συσχετική σχέση υπάρχει ανάμεσα στις έννοιες «εκπαίδευση» και «διδασκαλία».
superordinate concept (Δεν αναφέρεται στη Σύσταση)	υπερτασσόμενη έννοια (Δεν αναφέρεται στο Πρότυπο)	Superordinate concept Concept in a hierarchical system which can be subdivided into a number of lower ranking concepts. NOTE - The process by which this is done is called Subordination. superordinate concept broader concept concept which is either a generic concept or a comprehensive concept	υπερτασσόμενη έννοια υπερτασσόμενη έννοια ευρύτερη έννοια πλατύτερη έννοια έννοια σε μια ιεραρχική σχέση που ανήκει στην υψηλότερη στάθμη ΣΗΜΕΙΩΣΗ Δύο βασικές περιπτώσεις υπερτασσόμενης έννοιας είναι η γένια έννοια ή γένος και η ολομερής έννοια ή όλον .	superordinate concept broader concept generic concept or comprehensive concept EXAMPLE 'furniture' is a superordinate concept to 'table' and 'chair' in a generic relation; 'tree' is a superordinate concept to 'root' or 'branch' in a partitive relation.	υπερτασσόμενη έννοια ευρύτερη έννοια πλατύτερη έννοια <i>γένια έννοια</i> ή <i>ολομερής έννοια</i> ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Η έννοια 'έπιπλο' είναι υπερτασσόμενη έννοια στις έννοιες 'τραπέζι' και 'καρέκλα' σε μια <i>ειδογονική σχέση</i> η έννοια 'δέντρο' είναι υπερτασσόμενη έννοια στις έννοιες 'ρίζα' και 'κλαδί' σε μια <i>μεριστική σχέση</i> .

ISO/R 1087:1969	ΕΛΟΤ 561:1982	ISO 1087:1990 <hr/> ISO 1087-1:2000	ΕΛΟΤ 561-1:2006	ISO/R 1087:2019	ΕΛΟΤ 561:2025
subordinate concept (Δεν αναφέρεται στη Σύσταση)	υποτασσόμενη έννοια (Δεν αναφέρεται στο Πρότυπο)	Subordinate concept Concept in a hierarchical system which can be grouped together with at least one more concepts of the same level to form a higher ranking concept. NOTE - The process by which this is done is called Superordination. <hr/> subordinate concept narrower concept concept which is either a specific concept or a partitive concept	υποτασσόμενη έννοια υποτασσόμενη έννοια στενότερη έννοια έννοια σε μια ιεραρχική σχέση που ανήκει στη χαμηλότερη στάθμη ΣΗΜΕΙΩΣΗ Δύο βασικές περιπτώσεις υποτασσόμενης έννοιας είναι η είδια έννοια ή είδος και η επιμερής έννοια ή μέρος .	subordinate concept narrower concept specific concept or partitive concept EXAMPLE 'table' is a subordinate concept to 'furniture' in a generic relation; the concept 'root' is a subordinate concept to 'tree' in a partitive relation.	υποτασσόμενη έννοια στενότερη έννοια <i>είδια έννοια</i> ή <i>επιμερής έννοια</i> (3.2.22) ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Το 'τραπέζι' είναι υποτασσόμενη έννοια στο 'έπιπλο' σε μια <i>ειδογονική σχέση</i> η 'ρίζα' είναι υποτασσόμενη έννοια στο 'δέντρο' σε μια <i>μεριστική σχέση</i> .
coordinate concept (Δεν αναφέρεται στη Σύσταση)	παρατασσόμενη έννοια (Δεν αναφέρεται στο Πρότυπο)	Co-ordinate concept Concept in a hierarchical system which ranks at the same level as one or more other concepts. NOTE - The co-occurrence of two or more concepts at the same hierarchical level is called co-ordination. <hr/> coordinate concept subordinate concept having the same nearest superordinate concept and same criterion of subdivision as some other concept in a given concept system	παρατασσόμενη έννοια υποτασσόμενη έννοια που έχει την ίδια πλησιέστερη υπερτασσόμενη έννοια και το ίδιο κριτήριο υποδιαίρεσης με κάποια άλλη έννοια σε δεδομένο σύστημα εννοιών	coordinate concept subordinate concept resulting from the same criterion of subdivision as another subordinate concept EXAMPLE Applying 'layer of clothing' as a criterion of subdivision to 'clothing' yields 'outerwear' and 'underwear' as specific concepts. These concepts are coordinate concepts in relation to their generic concept 'clothing'. Note 1 to entry: Coordinate concepts have the same immediate superordinate concept.	παρατασσόμενη έννοια <i>υποτασσόμενη έννοια</i> που προκύπτει από το ίδιο <i>κριτήριο υποδιαίρεσης</i> με μια άλλη υποτασσόμενη έννοια Σημείωση 1: Οι παρατασσόμενες έννοιες έχουν την ίδια πλησιέστερη υπερτασσόμενη έννοια

ISO/R 1087:1969	ΕΛΟΤ 561:1982	ISO 1087:1990 ISO 1087-1:2000	ΕΛΟΤ 561-1:2006	ISO/R 1087:2019	ΕΛΟΤ 561:2025
<p>system of concepts</p> <p>A group of concepts connected by logical or ontological relations.</p> <p>Such a system is constituted by horizontal or vertical series of concepts, or at least by one such series.</p> <p>Logical relations are based on resemblance of the concepts. They produce typically a genus-species system.</p> <p>Ontological relations are based on the contiguity. i.e. on the contact - in space or time - of the individuals representing the concepts. The types of ontological systems most important in technology are the whole-and-part system and the development system (e.g. the genealogical table of an individual animal, of a product or of a language).</p>	<p>σύστημα εννοιών</p> <p>είναι μια ομάδα εννοιών που συνδέονται μεταξύ τους με λογικές ή οντολογικές σχέσεις.</p> <p>Κάθε σύστημα εννοιών αποτελείται από οριζόντιες ή κατακόρυφες σειρές εννοιών και περιλαμβάνει τουλάχιστον μια τέτοια σειρά.</p> <p>Οι λογικές σχέσεις βασίζονται στην ομοιότητα των εννοιών και παράγουν τυπικά ένα λογικό σύστημα εννοιών.</p> <p>Οι οντολογικές σχέσεις βασίζονται στη συνάφεια, δηλαδή στην επαφή – στο χώρο ή στο χρόνο – των ιδιαίτερων αντικειμένων που αντιπροσωπεύουν οι έννοιες και παράγουν οντολογικά συστήματα. Οι τύποι των οντολογικών συστημάτων που έχουν τη μεγαλύτερη σπουδαιότητα για την τεχνολογία είναι το μεριστικό σύστημα εννοιών και το εξελικτικό σύστημα εννοιών (π.χ. ο γενεαλογικός πίνακας ενός συγκεκριμένου ζώου ή το σύνολο των διαδοχικών μορφών ενός προϊόντος ή μιας γλώσσας είναι εξελικτικά συστήματα εννοιών).</p>	<p>system of concepts</p> <p>Structured set of concepts established according to the relations between them, each concept being determined by its Position in this set.</p> <p>concept system system of concepts</p> <p>set of concepts structured according to the relations among them</p>	<p>σύστημα εννοιών</p> <p>σύνολο εννοιών δομημένο σύμφωνα με τις μεταξύ τους σχέσεις</p>	<p>concept system system of concepts</p> <p>set of concepts structured in one or more related <i>domains</i> according to the <i>concept relations</i></p>	<p>σύστημα εννοιών</p> <p>σύνολο εννοιών δομημένο σύμφωνα με τις μεταξύ τους σχέσεις</p>
<p>genus-species system</p> <p>A system of concepts connected by a logical relation, viz. by the genus-species relation.</p> <p><i>Example</i> : The flora of the world or of a region, analysed with regard to the relationship of the plants.</p>	<p>λογικό σύστημα εννοιών</p> <p>είναι σύστημα εννοιών που συνδέονται μεταξύ τους με λογική σχέση, δηλαδή με τη σχέση γένους-είδους.</p> <p><i>Παράδειγμα:</i> Η χλωρίδα της Γης ή μιας περιοχής ταξινομημένη με βάση τις μεταξύ των φυτών σχέσεις.</p>	<p>generic system of concepts</p> <p>(Χρησιμοποιείται ο όρος, αλλά δεν ορίζεται η έννοια στο Πρότυπο)</p> <p>(Δεν χρησιμοποιείται όρος, αλλά και δεν ορίζεται έννοια στο Πρότυπο)</p> <p>Ορίστηκε, όμως, στο ISO 704:2009:</p> <p>generic concept system</p> <p>a system in which all the <i>concepts</i> in a vertical series relate to each other as <i>generic</i> and <i>specific concepts</i></p>	<p>(Δεν χρησιμοποιείται όρος, αλλά και δεν ορίζεται έννοια στο Πρότυπο)</p> <p>Ορίστηκε, όμως, στο ΕΛΟΤ402:2010</p> <p>ειδογονικό σύστημα εννοιών</p> <p>σύστημα στο οποίο όλες οι έννοιες σε μια κατακόρυφη σειρά σχετίζονται μεταξύ τους ως <i>γένιες</i> και <i>είδιες</i> έννοιες</p>	<p>(Δεν χρησιμοποιείται όρος, αλλά και δεν ορίζεται έννοια στο Πρότυπο)</p> <p>Ορίστηκε, όμως, στο ISO 704:2022</p> <p>generic concept system:</p> <p>a concept system in which all the concepts relate to each other as generic concepts and specific concepts</p>	<p>(Δεν χρησιμοποιείται όρος, αλλά και δεν ορίζεται έννοια στο Πρότυπο)</p> <p>Υπάρχει, όμως, ορισμός της έννοιας ‘ειδογονικό σύστημα εννοιών’ στο υπό επεξεργασία νέο ΕΛΟΤ 402.</p>

ISO/R 1087:1969	ΕΛΟΤ 561:1982	ISO 1087:1990 <hr/> ISO 1087-1:2000	ΕΛΟΤ 561-1:2006	ISO/R 1087:2019	ΕΛΟΤ 561:2025
<p>whole-and-part system</p> <p>A system of concepts connected by one of the ontological relations , namely by the whole-and-part relation.</p> <p><i>Examples</i> : The flora of the world or of a region, analysed with regard to the geographical distribution of the plants; the aggregate of the concepts corresponding to the parts of a machine, or to the countries, provinces and districts of a continent.</p>	<p>μεριστικό σύστημα εννοιών</p> <p>είναι σύστημα εννοιών που συνδέονται μεταξύ τους με οντολογική σχέση όλου–μέρους.</p> <p><i>Παράδειγμα:</i> Η χλωρίδα της Γης ή μιας περιοχής ταξινομημένη με βάση τη γεωγραφική κατανομή των φυτών· το σύνολο των εννοιών που αντιστοιχούν στα μέρη μιας μηχανής ή στις χώρες, στους νομούς και στις επαρχίες μιας ηπείρου.</p>	<p>(Δεν χρησιμοποιείται όρος, αλλά και δεν ορίζεται έννοια στο Πρότυπο)</p> <hr/> <p>(Δεν χρησιμοποιείται όρος, αλλά και δεν ορίζεται η έννοια στο Πρότυπο)</p> <p>Ορίστηκε, όμως, στο ISO704:2009</p> <p>partitive concept system</p> <p>a concept system in which all the <i>concepts</i> relate to each other as wholes and their parts</p>	<p>(Δεν χρησιμοποιείται όρος, αλλά και δεν ορίζεται έννοια στο Πρότυπο)</p> <p>Ορίστηκε, όμως, στο ΕΛΟΤ402: 2010</p> <p>μεριστικό σύστημα εννοιών</p> <p>σύστημα στο οποίο όλες οι έννοιες σε μια κατακόρυφη σειρά σχετίζονται μεταξύ τους ως ένα όλον και τα μέρη του</p>	<p>μεριστικό σύστημα εννοιών</p> <p>είναι σύστημα εννοιών που συνδέονται μεταξύ τους με οντολογική σχέση όλου–μέρους.</p> <p>Ορίστηκε, όμως, στο ISO704: 2022</p> <p>partitive concept system:</p> <p>a <i>concept system</i> in which all the <i>concepts</i> relate to each other as <i>comprehensive concepts</i> and <i>partitive concepts</i></p>	<p>(Δεν χρησιμοποιείται όρος, αλλά και δεν ορίζεται έννοια στο Πρότυπο)</p> <p>Υπάρχει, όμως, ορισμός της έννοιας ‘μεριστικό σύστημα εννοιών’ στο υπό επεξεργασία νέο ΕΛΟΤ 402.</p>
<p>designation)</p> <p>(Δεν ορίζεται ούτε χρησιμοποιείται η έννοια στη Σύσταση)</p>	<p>κατασήμανση</p> <p>(Δεν ορίζεται ούτε χρησιμοποιείται η έννοια στο Πρότυπο)</p>	<p>designation :</p> <p>Any representation of a <i>concept</i>.</p> <hr/> <p>designation designator</p> <p>representation of a concept by a sign which denotes it</p> <p>NOTE In terminology work three types of designations are distinguished: symbols, appellations and terms.</p>	<p>κατασήμανση</p> <p>παράσταση μιας έννοιας με ένα σημείο (σημάδι) που την υποδηλώνει</p> <p>ΣΗΜΕΙΩΣΗ Στην ορολογική εργασία διακρίνονται τρεις κατασημάνσεις: σύμβολα, ονόματα και όροι.</p>	<p>designation designator</p> <p>representation of a concept by a sign which denotes it in a <i>domain</i> or <i>subject</i></p> <p>Note 1 to entry: A designation can be linguistic or non-linguistic. It can consist of various types of characters, but also punctuation marks such as hyphens and parentheses, governed by domain-, subject-, or language-specific conventions.</p> <p>Note 2 to entry: A designation can be a <i>term</i> including <i>appellations</i>, a <i>proper name</i>, or a <i>symbol</i>.</p>	<p>κατασήμανση</p> <p>παράσταση μιας έννοιας με ένα σημείο που την υποδηλώνει σε ένα θεματικό πεδίο ή θέμα</p> <p>Σημείωση 1: Μια κατασήμανση μπορεί να είναι γλωσσική ή μη γλωσσική. Μπορεί να αποτελείται από διάφορους τύπους χαρακτήρων, αλλά και από σημεία στίξης όπως ενωτικά και παρενθέσεις, που διέπονται από συμβάσεις ειδίες ως προς το θεματικό πεδίο, το θέμα ή τη γλώσσα.</p> <p>Σημείωση 2: Μια κατασήμανση μπορεί να είναι όρος, συμπεριλαμβανομένων και των ονομασιών, κύριο όνομα ή σύμβολο.</p>

ISO/R 1087:1969	ΕΛΟΤ 561:1982	ISO 1087:1990 ISO 1087-1:2000	ΕΛΟΤ 561-1:2006	ISO/R 1087:2019	ΕΛΟΤ 561:2025
<p>term (for a concept)</p> <p>Any conventional symbol for a concept which consists of articulated sounds or of their written representation.</p> <p>technical term</p> <p>A term the use or sense of which is restricted to the specialists of a particular subject field.</p> <p><i>Examples:</i> revolution, number of revolutions, number of revolutions per unit time.</p>	<p>όρος</p> <p>Κάθε συμβατικό σύμβολο μιας έννοιας το οποίο αποτελείται από έναρθρους ήχους (φθόγγους)</p> <p>τεχνικός όρος</p> <p>είναι <i>όρος</i>, η χρήση ή η σημασία του οποίου περιορίζεται κυρίως σε ένα ιδιαίτερο πεδίο γνώσεως.</p> <p><i>Παραδείγματα</i></p> <p>Περιστροφή, αριθμός περιστροφών ανά μονάδα χρόνου.</p>	<p>term :</p> <p>Designation of a defined concept in a special language by a linguistic expression.</p> <p>term</p> <p>verbal designation of a general concept in a specific subject field</p> <p>NOTE A term may contain symbols and can have variants, e.g. different forms of spelling.</p>	<p>όρος</p> <p>λεκτική κατασήμανση μιας γενικής έννοιας σε ειδικό θεματικό πεδίο</p> <p>ΣΗΜΕΙΩΣΗ Ένας όρος μπορεί να περιέχει σύμβολα και μπορεί να εμφανίζει παραλλαγές, π.χ. διαφορετικούς ορθογραφικούς τύπους.</p>	<p>term</p> <p><i>designation</i> that represents a <i>general concept</i> by linguistic means</p> <p>EXAMPLE “laser printer”, “planet”, “pacemaker”, “chemical compound”, “³/₄ time”, “Influenza A virus”, “oil painting”.</p> <p>Note 1 to entry: Terms may be partly or wholly verbal.</p>	<p>όρος</p> <p><i>κατασήμανση</i> που παριστάνει <i>γενική έννοια</i> με γλωσσικά μέσα</p> <p>ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ «εκτυπωτής λέιζερ», «πλανήτη», «βηματοδότης», «χημική ένωση», «χρόνος ³/₄», «ίος γρίπης Α», «ελαιογραφία».</p> <p>Σημείωση 1: Οι όροι μπορούν να είναι ολικά ή μερικά λεκτικοί.</p>
<p>simple term</p> <p>Δεν ορίζεται, αλλά συνάγεται από τον ορισμό του ‘complex term’.</p>		<p>simple term:</p> <p>a term that consists of a single word or linguistic expression</p> <p>simple term</p> <p>term containing only one root</p> <p>NOTE Examples of simple terms are: <i>sound, light</i></p>	<p>απλός όρος</p> <p>όρος που περιλαμβάνει μόνο μία ρίζα</p> <p>ΣΗΜΕΙΩΣΗ Παραδείγματα απλών όρων: <i>ήχος, φως</i>.</p>	<p>simple term</p> <p><i>term</i> that consists of a single word or lexical unit</p> <p>EXAMPLE “sound”, “light”, “barrier”, “accessory”, “accessorize”, “virus”, “viral”.</p> <p>Note 1 to entry: Simple terms include <i>terms</i> coined by <i>derivation</i>.</p>	<p>απλός όρος</p> <p><i>μονολεκτικός όρος</i> που περιλαμβάνει μόνο ένα λεξικό μόρφημα (δεδεσμένο ή ελεύθερο)</p> <p>ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ «ήχ-ος», «φω-ς», «φωτ-ίζω», «ι-ός», «ι-ικ-ός», «μπάσκετ», «μπασκετ-ικ-ός.</p> <p>Σημείωση 1: Απλοί θεωρούνται και οι όροι που σχηματίζονται με παραγωγή.</p>
<p>complex term, complex form, combination of morphemes, word combination</p> <p>A term containing several terminological morphemes. It is either a compound or derivative, or a phrase.</p> <p><i>Examples</i> slideway, shap/er, pre/cede, slide way</p>	<p>σύνθετος όρος</p> <p>είναι όρος που περιέχει περισσότερα από ένα ορολογικά μορφήματα. Είναι σύνθετη λέξη, παράγωγη λέξη ή φράση</p> <p><i>Παραδείγματα</i> αστραπόβροντο, μερό/νυχτο, περι/γραφή, περι/γραφικός</p>	<p>complex term:</p> <p>Term consisting of two or more stems with or without other term elements.</p> <p>complex term</p> <p>term containing two or more roots</p> <p>NOTE Examples of complex terms are: <i>bookmaker, know-how, fault recognition circuit</i>.</p>	<p>σύνπλοκος όρος</p> <p>όρος που περιλαμβάνει δύο ή περισσότερες ρίζες</p> <p>ΣΗΜΕΙΩΣΗ Παραδείγματα σύνπλοκων όρων: <i>ηχοαπορρόφηση, ταχύτητα του ήχου, φωτοβολία, υπέρυθρο φως</i>.</p>	<p>complex term</p> <p><i>term</i> that consists of more than one word or lexical unit</p> <p>EXAMPLE “computer mouse”, “fault recognition circuit”.</p> <p>Αλλά ορίστηκε και:</p> <p>compound term</p> <p><i>single-word term</i> that can be split morphologically into separate components</p> <p>EXAMPLE “steamship”, “blackbird”, “afterbirth”.</p>	<p>σύνπλοκος όρος</p> <p>μονολεκτικό σύνθετο ή <i>πολυλεκτικός όρος</i></p> <p>ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ «ηχοαπορρόφηση», «φωτοβολία», «μπασκετόφιλος», «καλλιτέχνης», «ωσειδής», «ταχύτητα του ήχου», «υπέρυθρο φως», «μπάσκετ μπολ».</p> <p>Σημείωση 1: Οι σύνπλοκοι όροι μπορεί να είναι είτε μονολεκτικοί (π.χ. «ηχοαπορρόφηση», «φωτοβολία», «μπασκετόφιλος», «καλλιτέχνης», «ωσειδής») είτε</p>

ISO/R 1087:1969	ΕΛΟΤ 561:1982	ISO 1087:1990 <hr/> ISO 1087-1:2000	ΕΛΟΤ 561-1:2006	ISO/R 1087:2019	ΕΛΟΤ 561:2025
				<p>ενώ:</p> <p>blend blended designation</p> <p><i>designation</i> that is formed by clipping and combining two or more words</p> <p>EXAMPLE "infotainment", "cyberspace", "quasar".</p>	<p>πολυλεκτικοί (π.χ. «ταχύτητα του ήχου», «υπέρυθρο φως», «μπάσκετ μπολ»).</p> <p>σύνθετος όρος</p> <p><i>μονολεκτικός όρος</i> που περιλαμβάνει δύο ή περισσότερα λεξικά μορφήματα (δεσμευμένα ή ελεύθερα) ή μέρη λέξεων</p> <p>ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ «φωτοβολία», «μπασκετόφιλος», «καλλιτέχνης», «ωοειδής», «δουφίο».</p> <p>Σημείωση 1: Οι σύνθετοι όροι μπορεί να είναι είτε μονολεκτικά σύνθετα (π.χ. «ηχοαπορρόφηση», «φωτοβολία», «μπασκετόφιλος», «καλλιτέχνης», «ωοειδής») είτε <i>συμμείγματα</i> (π.χ. «δουφίο»).</p> <p>ενώ:</p> <p>σύμμιγμα</p> <p>λεκτική <i>κατασήμανση</i> που σχηματίζεται με σύντμηση και συνδυασμό δύο ή περισσότερων λέξεων</p> <p>ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: <i>δουφίο</i> [(= δου(αδικό) (ψη)φίο], <i>ευρωκώδικας</i> [= ευρω(παϊκός) κώδικας], <i>πετροδολάριο</i> [= πετρ(ελαι)οδολάριο].</p> <p>Σημείωση 1: Η σύμμιξη δεν υπακούει στους κανόνες της κανονικής σύνθεσης λέξεων και τα συμμείγματα δεν θεωρούνται <i>σύμπλοκοι όροι</i>. Με διεύρυνση, όμως, της έννοιας της σύνθεσης θεωρούνται <i>σύνθετοι όροι</i>.</p>

ISO/R 1087:1969	ΕΛΟΤ 561:1982	ISO 1087:1990 ISO 1087-1:2000	ΕΛΟΤ 561-1:2006	ISO/R 1087:2019	ΕΛΟΤ 561:2025
<p>definition verbal description of a concept.</p>	<p>ορισμός μιας έννοιας είναι λεκτική περιγραφή της έννοιας.</p>	<p>definition: Statement which describes a concept and permits its differentiation from other concepts within a System of concepts.</p> <hr/> <p>definition: representation of a concept by a descriptive statement which serves to differentiate it from related concepts</p>	<p>ορισμός παράσταση μιας έννοιας μέσω μιας περιγραφικής δήλωσης που εξυπηρετεί τη διαφοροποίησή της από συναφείς έννοιες</p>	<p>definition representation of a <i>concept</i> by an expression that describes it and differentiates it from related concepts</p>	<p>ορισμός παράσταση μιας <i>έννοιας</i> μέσω μιας έκφρασης που την περιγράφει και την διαφοροποιεί από συναφείς έννοιες</p>
<p>definition by genus and difference, definition by intension [connotation], intensional definition: determination of the intension of a concept. Example : An aircraft is any air-supported vehicle.</p>	<p>εντατικός ορισμός μιας έννοιας είναι ο καθορισμός του <i>βάθους</i> της έννοιας. Παράδειγμα: «Αλογόνα» είναι στοιχεία της 7^{ης} ομάδας του περιοδικού συστήματος που έχουν 7 ηλεκτρόνια στην εξωτερική τους στιβάδα.</p>	<p>intensional definition: Definition based on the intension of a concept.</p> <hr/> <p>intensional definition definition which describes the intension of a concept by stating the super-ordinate concept and the delimiting characteristics NOTE The following is an example of an intensional definition for the concept 'incandescent lamp': incandescent lamp electric lamp in which a filament is heated by an electric current in such a way that it emits light.</p>	<p>εντατικός ορισμός ορισμός που περιγράφει το βάθος μιας έννοιας δηλώνοντας την υπερτασσόμενη έννοια και τα διακριτικά χαρακτηριστικά ΣΗΜΕΙΩΣΗ Το παρακάτω είναι παράδειγμα εντατικού ορισμού για την έννοια «λαμπτήρας πυρακτώσεως»: λαμπτήρας πυρακτώσεως ηλεκτρικός λαμπτήρας στον οποίο υπάρχει ένα νήμα που θερμαίνεται με ηλεκτρικό ρεύμα έτσι ώστε να εκπέμπει φως.</p>	<p>intensional definition <i>definition</i> that conveys the <i>intension</i> of a <i>concept</i> by stating the immediate <i>generic concept</i> and the <i>delimiting characteristic(s)</i> EXAMPLE 1 optical mouse: computer mouse in which movements are detected by light sensors. EXAMPLE 2 mechanical mouse: computer mouse in which movements are detected by rollers and a ball. Note 1 to entry: Intensional definitions are preferable to other types of <i>definitions</i> because they clearly reveal the <i>characteristics</i> of a <i>concept</i> within a <i>concept system</i>: they should be used whenever possible.</p>	<p>εντατικός ορισμός <i>ορισμός</i> που εκφράζει το <i>βάθος</i> μιας έννοιας δηλώνοντας την πλησιέστερη <i>υπερτασσόμενη έννοια</i> και το ή τα <i>διακριτικά χαρακτηριστικά</i> ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1 οπτικό ποντίκι: ποντίκι υπολογιστή στο οποίο η κίνηση ανιχνεύεται από φωτοαισθητήρες. ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 2 μηχανικό ποντίκι: ποντίκι υπολογιστή στο οποίο η κίνηση ανιχνεύεται από κυλινδρίσκους και από μια σφαίρα. Σημείωση 1: Οι εντατικοί ορισμοί είναι προτιμητέοι έναντι άλλων τύπων <i>ορισμών</i> διότι αποκαλύπτουν καθαρά τα <i>διακριτικά χαρακτηριστικά</i> μιας έννοιας μέσα σε ένα <i>σύστημα εννοιών</i> και πρέπει να χρησιμοποιούνται όποτε αυτό είναι δυνατό.</p>

ISO/R 1087:1969	ΕΛΟΤ 561:1982	ISO 1087:1990 <hr/> ISO 1087-1:2000	ΕΛΟΤ 561-1:2006	ISO/R 1087:2019	ΕΛΟΤ 561:2025
<p>definition by extension [denotation], extensional definition:</p> <p>determination of the extension of a concept.</p> <p>Example : The concept "aircraft" comprises balloons and airships, kites and gliders, and flying machines.</p>	<p>εκτατικός ορισμός μιας έννοιας είναι ο καθορισμός του πλάτους της έννοιας.</p> <p>Παράδειγματα:</p> <p>Η έννοια «αεροσκάφος» περιλαμβάνει αερόστατα και αερόπλοια, χαρταετούς και ανεμόπτερα, καθώς και πτητικές μηχανές:</p> <p>«αλογόνα» είναι τα στοιχεία: Φθόριο, Χλώριο, Βρώμιο, Ιώδιο, Άστατο.</p>	<p>extensional definition:</p> <p>Definition based on the exhaustive enumeration of the objects referred to by the concept or of the specific concepts at the next level of abstraction.</p> <p>NOTE - The first type of extensional definition can only be formulated by using names. The second type of extensional definition is only useful when a concept comprises a restricted set of specific concepts.</p> <p>EXAMPLES</p> <p>1 Scandinavian country: Denmark, Norway or Sweden.</p> <p>2 designation (DIN 2330) : Terms, ideogrammes, numbers and notations.</p> <hr/> <p>extensional definition</p> <p>description of a concept by enumerating all of its subordinate concepts under one criterion of subdivision</p> <p>EXAMPLES</p> <p>Family 18 in the Periodic Table</p> <p>helium, neon, argon, crypton, xenon and radon</p> <p>noble gas</p> <p>helium, neon, argon, crypton, xenon or radon</p>	<p>εκτατικός ορισμός</p> <p>ορισμός μιας έννοιας με απαρίθμηση όλων των υποτασσόμενων εννοιών που αντιστοιχούν σε ένα κριτήριο υποδιαίρεσης</p> <p>ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ:</p> <p>η οικογένεια 18 του Περιοδικού Πίνακα των στοιχείων</p> <p>ήλιο, νέο, αργό, κρυπτό, ξένο και ραδόνιο</p> <p>ευγενές αέριο</p> <p>ήλιο, νέο, αργό, κρυπτό, ξένο ή ραδόνιο</p>	<p>extensional definition</p> <p><i>definition</i> that enumerates all the <i>subordinate concepts</i> of a <i>superordinate concept</i> under one <i>criterion of subdivision</i></p> <p>generic extensional definition</p> <p><i>extensional definition</i> that enumerates all the <i>specific concepts</i> of a <i>generic concept</i> under one <i>criterion of subdivision</i> on the same hierarchical level</p> <p>EXAMPLE Noble gas: helium, neon, argon, crypton, xenon or radon.</p> <p>Note 1 to entry: A generic extensional definition is based on a <i>generic relation</i>, and the enumeration ends with the operator "or".</p> <p>partitive extensional definition</p> <p><i>extensional definition</i> that enumerates all the <i>partitive concepts</i> of a <i>comprehensive concept</i> on the same hierarchical level</p> <p>EXAMPLE Family 18 in the Periodic Table: helium, neon, argon, crypton, xenon and radon.</p> <p>Note 1 to entry: A partitive extensional definition is based on a <i>partitive relation</i>, and the enumeration ends with the operator "and".</p>	<p>εκτατικός ορισμός</p> <p>ορισμός που απαριθμεί όλες τις υποτασσόμενες έννοιες μιας υπερτασσόμενης έννοιας που αντιστοιχούν σε ένα κριτήριο υποδιαίρεσης</p> <p>ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Ο ορισμός της ιεραρχικής σχέσης:</p> <p>ειδογονικός εκτατικός ορισμός</p> <p>εκτατικός ορισμός που απαριθμεί όλες τις ειδικές έννοιες μιας γένιας έννοιας βάσει ενός κριτηρίου υποδιαίρεσης στην ίδια ιεραρχική στάθμη</p> <p>ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ευγενές αέριο: ήλιο, νέο, αργό, κρυπτό, ξένο, ραδόνιο ή ογκανέσσιο</p> <p>Σημείωση 1: Ο ειδογονικός εκτατικός ορισμός βασίζεται σε <i>ειδογονική σχέση</i> και η απαρίθμηση τελειώνει με τον τελεστή «ή».</p> <p>μεριστικός εκτατικός ορισμός</p> <p>εκτατικός ορισμός που απαριθμεί όλες τις επιμερείς έννοιες μιας ολομερούς έννοιας στην ίδια ιεραρχική στάθμη</p> <p>ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ η οικογένεια 18 του Περιοδικού Πίνακα των στοιχείων: ήλιο, νέο, αργό, κρυπτό, ξένο, ραδόνιο και ογκανέσσιο</p> <p>Σημείωση 1: Ο μεριστικός εκτατικός ορισμός βασίζεται σε <i>μεριστική σχέση</i> και η απαρίθμηση τελειώνει με τον τελεστή «και».</p>

ISO/R 1087:1969	ΕΛΟΤ 561:1982	ISO 1087:1990 ISO 1087-1:2000	ΕΛΟΤ 561-1:2006	ISO/R 1087:2019	ΕΛΟΤ 561:2025
<p>constituent component</p> <p>any part of a complex term which has a meaning of its own. A component is either an indivisible element (= a morpheme) or a complex term by itself. The first step of grammatical analysis separates the "immediate constituents" (= "members") of which there are normally two.</p> <p>Example The oblique stroke inserted in the term <i>shaping machine / for the cutting of gear teeth separates the two immediate constituents</i></p>	<p>συνθετικό ενός σύνθετου όρου είναι</p> <p>κάθε μέρος του σύνθετου όρου που έχει από μόνο του σημασία. Το συνθετικό μπορεί να είναι αδιαίρετο στοιχείο (μόρφημα) ή μπορεί να αποτελεί μόνο του σύνθετο όρο. Η πρώτη φάση της γραμματικής ανάλυσης ενός σύνθετου όρου είναι ο χωρισμός στα «άμεσα συνθετικά», τα οποία είναι συνήθως δύο.</p> <p>Παραδείγματα Τα άμεσα συνθετικά του όρου «ταινιοθήκη» είναι «ταινία», «θήκη». Τα άμεσα συνθετικά του όρου «ραπτομηχανή / δια δέρματα» είναι «ραπτομηχανή», «για δέρματα».</p>	<p>Δεν ορίζεται constituent/component στο Πρότυπο.</p> <p>Ορίζεται, όμως: term element: component of a term which is at least a morpheme.</p> <p>Δεν ορίζεται constituent στο Πρότυπο. Ούτε term element.</p>	–	–	–
<p>determined constituent determined component</p> <p>The basic member of a complex term. It stands for the genus of the resultant meaning of the complex term</p>	<p>προσδιορισμένο συνθετικό είναι</p> <p>το βασικό <i>άμεσο συνθετικό</i> ενός <i>σύνθετου όρου</i> που αντιπροσωπεύει ένα <i>γένος</i> της προκύπτουσας σημασίας του όρου.</p>	–	–	–	–
<p>determining constituent determining component</p> <p>The basic member of a complex term. It stands for the genus of the resultant meaning of the complex term</p>	<p>προσδιοριστικό συνθετικό είναι το πρόσθετο άμεσο συνθετικό ενός σύνθετου όρου.</p> <p>Το <i>προσδιοριστικό συνθετικό</i> δηλώνει <i>χαρακτηριστικό</i> το οποίο μετατρέπει το <i>γένος</i> που εκφράζεται με το <i>προσδιορισμένο συνθετικό</i> σε <i>είδος</i>.</p>	–	–	–	–